

سیاست‌های فعلی زایمان نتوانسته آمار سزارین را کاهش دهد

11 دی 1404

رئیس انجمن متخصصین زنان و زایمان، با اشاره به افزایش نگران‌کننده تمایل به سزارین در کشور، گفت سیاست‌های فعلی در حوزه زایمان منجر به کاهش سزارین نشده است.

به گزارش مادران و دختران به نقل از مهر؛ سودابه کاظمی، در سومین کنگره کشوری چالش‌های بالینی زایمان، افزود: در حال حاضر آمار سزارین در ایران بالاتر از نرّم جهانی است. حدود هفت تا هشت سال است که برنامه‌هایی با هدف کاهش آمار سزارین و افزایش زایمان طبیعی اجرا می‌شود، اما آنچه امروز لازم است مورد توجه قرار گیرد، نگاه متفاوت و عمیق‌تری به این مسئله است. هدف اصلی ما افزایش زایمان ایمن است و بر این باوریم که در شرایطی که مادر نیاز پزشکی به سزارین ندارد و شرایط جسمی او برای زایمان طبیعی مناسب است، زایمان طبیعی گزینه‌ای ایمن‌تر، کم‌عارضه‌تر و مناسب‌تر برای مادر محسوب می‌شود. از این‌رو باید تمام تلاش‌ها در جهت تحقق این هدف و نزدیک‌شدن به استانداردهای جهانی به کار گرفته شود.

وی با اشاره به سیاست‌های اجرایی در حوزه کاهش سزارین گفت: متأسفانه برنامه‌هایی که تاکنون اجرا شده‌اند، از منظر کارشناسی دارای ایراداتی هستند. در همین راستا، از تریبون این کنگره از نمایندگان مجلس درخواست دارم به موضوعی که در قانون جوانی جمعیت، ذیل اصل پنجاه، به کاهش ۵ درصدی سزارین اشاره دارد، بازنگری داشته باشند. این عدد پنج درصد، عددی کارشناسی شده نیست. در سطح جهانی نیز تأکید بر این است که تمرکز صرف بر آمار و ارقام کنار گذاشته شود، چرا که آمارمحوری می‌تواند قضاوت پزشک را در لحظه تصمیم‌گیری مختل کند و این موضوع ممکن است پیامدهای جدی برای سلامت مادر به همراه داشته باشد.

رئیس انجمن متخصصین زنان و زایمان ادامه داد: آنچه امروز شاهد آن هستیم این است که نه‌تنها تمایل به سزارین کاهش پیدا نکرده، بلکه حتی افزایش نیز یافته است. به عنوان پزشکی که نقش ارجاعی دارم و در بخش خصوصی فعالیت نمی‌کنم، به‌وضوح مشاهده می‌کنم که نه تنها زنان باردار نخست‌زا، بلکه حتی مادرانی که سابقه زایمان طبیعی داشته‌اند نیز تمایل بالایی به انجام سزارین دارند. این مسئله باید به صورت جدی از سوی سیاست‌گذاران مورد بررسی قرار گیرد تا مشخص شود چه عواملی باعث افزایش چنین گرایش‌هایی در جامعه شده است. این پدیده نیازمند تحلیل اجتماعی و بررسی‌های جامعه‌شناختی است.

وی با اشاره به بندهای مختلف اصل پنجاه قانون جوانی جمعیت، گفت: در این اصل، بندهای متعددی وجود دارد که متأسفانه فقط یکی از آنها یعنی کاهش پنج‌درصدی سزارین مورد توجه قرار گرفته و سایر بندها اجرایی نشده‌اند. به‌عنوان نمونه، طرح مامای یک‌به‌یک یا یک‌به‌دو که می‌تواند نقش مؤثری در

افزایش ایمنی زایمان و رضایت مادران داشته باشد، تاکنون اجرایی نشده است. اجرای این طرح علاوه بر ارتقای کیفیت خدمات، می‌تواند به اشتغال‌زایی برای تعداد زیادی از ماماها که امروز با معضل بیکاری مواجه هستند نیز کمک کند.

کاظمی در ادامه به موضوع تعرفه‌ها و حمایت از ارائه‌دهندگان خدمات اشاره کرد و افزود: یکی دیگر از بندهای مغفول‌مانده، افزایش تعرفه زایمان و حمایت از افرادی است که در این حوزه فعالیت می‌کنند. متخصصان زنان و ماماها باید به‌صورت ویژه دیده شوند، اما متأسفانه چنین حمایتی وجود ندارد. امسال با همکاری انجمن، مطالعاتی را آغاز کرده‌ایم که امیدواریم به نتیجه برسد. این مطالعات بر دو گروه متمرکز است که هم در حوزه فرزندآوری نقش اساسی دارند و هم به‌عنوان معتمدان خانواده‌ها شناخته می‌شوند و می‌توانند در ترویج زایمان طبیعی اثرگذار باشند. این گروه‌ها نیازمند حمایت جدی، به‌ویژه در زمینه تعرفه، امنیت شغلی و حمایت‌های قانونی در پرونده‌های مرتبط با زایمان هستند.

وی همچنین به موضوع بی‌دردی زایمان اشاره کرد و گفت: یکی دیگر از بندهای مغفول‌مانده، توسعه بی‌دردی زایمان است. سازمان بهداشت جهانی تأکید دارد که هیچ مادری نباید صرفاً به دلیل ترس از درد، به سزارین روی بیاورد. وقتی ما نتوانسته‌ایم امکان بی‌دردی زایمان را در بیمارستان‌های دولتی فراهم کنیم، چگونه می‌توان از مادران انتظار داشت که زایمان طبیعی را انتخاب کنند؟ چرا حق طبیعی مادری که خواهان زایمان در محیطی آرام و کم‌درد است، نادیده گرفته می‌شود؟ این پرسش‌ها نیازمند پاسخگویی جدی از سوی نهادهای مسئول است.

رئیس انجمن متخصصین زنان و زایمان در ادامه گفت: متخصصان زنان و زایمان به‌عنوان بزرگ‌ترین گروه تخصصی پزشکی کشور، سال‌هاست که در شرایط سخت، پرتنش و پُر شکایت فعالیت می‌کنند و در عین حال دستاوردهای بزرگی داشته‌اند. انتظار ما این است که وزارت بهداشت و سازمان نظام پزشکی نگاه حمایتی جدی‌تری نسبت به این جامعه تخصصی داشته باشند. در بسیاری از مقاطع چنین نگاهی وجود داشته، اما در مواردی نیز شاهد صدور بخشنامه‌هایی بوده‌ایم که در تعارض مستقیم با منافع این صنف قرار دارد.

وی تأکید کرد: انتظار ما از رئیس کل سازمان نظام پزشکی این است که مانع صدور بخشنامه‌های یک‌سویه و ضد صنفی شود و اگر چنین بخشنامه‌هایی صادر شده‌اند، با شجاعت در مسیر حمایت از جامعه متخصصین زنان، آن‌ها را اصلاح یا لغو کند.

رئیس سومین کنگره چالش‌های بالینی زایمان در پایان اظهار امیدواری کرد که مسیر سیاست‌گذاری در حوزه زایمان اصلاح شود.

وی افزود: اساس شکل‌گیری این کنگره نیز بر همین مبنا بوده است؛ اینکه ما به‌عنوان جامعه علمی اعلام کنیم طرفدار زایمان طبیعی هستیم و می‌خواهیم این نگاه به‌عنوان یک باور اجتماعی ترویج شود. #زایمان طبیعی باید به‌عنوان نمادی از توانمندی زنان شناخته شود، نه یک تجربه پرهراس. در عین حال، سیاست‌گذاران باید بدانند که سیاست‌های نادرست و سخت‌گیرانه، تبعاتی مانند افزایش ترس از بارداری، کاهش فرزندآوری و خروج متخصصان زنان، ماماها و حتی سایر پزشکان از حوزه بارداری را به‌دنبال داشته است. امروز بسیاری از مادران باردار از همان ابتدای بارداری نگران محل زایمان،

هزینه‌ها و مسیر پیش‌رو هستند و حتی شاهد هستیم که برخی پزشکان از پذیرش مادران باردار خودداری می‌کنند. امید است با بازنگری کارشناسی در سیاست‌ها، این روند اصلاح شود و شرایط به نفع مادران، خانواده‌ها و نظام سلامت کشور تغییر کند.